

Jaarverslag 2009

voor de Vlaamse regering

Go!
onderwijs
van de Vlaamse
Gemeenschap

Woord vooraf

Dit formeel verslag illustreert de werking van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap anno 2009 aan de hand van naakte feiten en cijfers: werkingsmiddelen, aanwending van de middelen, schoolbevolkingscijfers, personeelsbewegingen, klachtenmanagement en zo meer.

Maar 2009 was veel meer dan dat. Het was een jaar van grote uitdagingen. Met twee nieuwe mensen aan het roer - Eddy Baldewijns als voorzitter van de Raad GO! en Raymonda Verdyck als afgevaardigd bestuurder - vatte onze organisatie op 1 januari 2009 een zeer rijk gevuld feestjaar aan onder het motto '20 jaar GO! 20 jaar Open Geest'. Wie nostalgisch wil terugblikken op dit één jaar durende verjaardagsfeest zal zijn gading vinden in het decembernummer van ons huismagazine 'GO! &co'.

In het eenmalig tot communicatief jaarverslag omgetoverde magazine zullen wij ook de schijnwerper richten op de talrijke inspirerende initiatieven waarmee GO! scholen en instellingen tijdens het schooljaar 2009-2010 bepaalde aspecten van ons beleid en onze visie concreet vorm hebben gegeven. Aspecten waar leerkrachten, directeurs, leerlingen of ouders mee geconfronteerd worden en waar het GO! een antwoord op biedt via de professionele ondersteuning en begeleiding door onze administratieve en pedagogische diensten.

Met dit verslag bieden wij een overzicht van wat het GO! gerealiseerd heeft binnen de bijzonder decreet opgelegde taken en verantwoordelijkheden.

Eddy Baldewijns
voorzitter Raad GO!

Raymonda Verdyck
afgevaardigd bestuurder

GO! anno 2009

Het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zet in op talenten. Elk talent in Vlaanderen en Brussel verdient gelijke kansen en gelijke middelen om zich te ontplooiën. De GO! scholen en centra dragen gelijke onderwijskansen voor elk kind hoog in het vaandel. Ieder individu heeft het recht op vrije studiekeuze. Deze vrije keuze waarborgen, is een fundamentele opdracht van het GO!.

Het curriculum van de talentontwikkeling start zeer vroeg: van in de voorschoolse opvang. Daar kunnen we al het verschil maken. Ook na de leerplicht moeten talenten zich verder kunnen ontplooiën in een brede leer- en leefomgeving. Daarom promoten wij het principe van 'een leven lang en levensbreed leren'.

Het portfolio moet elk kind van bij het begin vergezellen op zijn schoolloopbaan. Alle interesses, talenten en competenties die erin (h)erkend worden, vormen nuttige informatie voor de studiekeuzebegeleiding. Ieder talent maximaal laten ontplooiën betekent ook het voorkomen van segregatie en watervaleffecten.

Kansenbevorderende scholen maken werk van een participatieve cultuur door partnerships met de ouders, met de leerlingen en tussen de leerkrachten onderling. Ook ons streven naar inclusief onderwijs past in dit gelijkheidsverhaal. Een school is immers een afdrak van de maatschappelijke omgeving waarin ze verankerd is.

Het ontdekken en ontwikkelen van talenten is een brede maatschappelijke opdracht, waarin naast de school ook andere instellingen hun aandeel hebben. Scholen helpen de talenten van hun leerlingen/cursisten te ontdekken, te prikkelen en in de meest ideale omstandigheden te laten ontwikkelen. Ze werken hiervoor samen met verschillende actoren in de lokale gemeenschap, zodat kinderen, jongeren en volwassenen een ruime waaier van leef- en leerervaringen kunnen opdoen. Dankzij dit samenspel worden scholen brede scholen.

Om dat te verwezenlijken, hebben we sterke scholen nodig. Scholen die binnen de grenzen van hun weliswaar toegelaten autonomie een sterk beleid voeren. Scholen die de meest uiteenlopende verwachtingen kunnen inlossen op het

vlak van milieuzorg, verkeerseducatie, kunst- en cultuureducatie, gezondheidseducatie, de doorstroming naar het vervolgonderwijs en de arbeidsmarkt, en zo meer.

Indien de overheid dit verhaal van gelijke kansen en talenten tot een succes wil maken, dan moet ze hiervoor het nodige kader scheppen. Scholen hebben recht op voldoende middelen om een actief gelijkekansenbeleid te voeren. Scholen verdienen de ruimte om een sterk beleid te kunnen voeren, met sterke directeurs die hun verantwoordelijkheden ten volle kunnen opnemen.

Dat is de uitdaging die wij met onze scholen willen aangaan: pluralistische entiteiten uitbouwen waar elk talent, zonder uitzondering, de kansen krijgt die het verdient.

Gedreven door een missie, een visie en waarden

Missie

Het GO!, het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, is actief pluralistisch en streeft bij iedereen maximale leerwinst, totale persoonlijkheidsontwikkeling, maatschappelijke verantwoordelijkheid en individueel welbevinden na.

Wij willen dit realiseren met vier strategische doelstellingen:

- *voor iedereen een gediversifieerd en voldoende geografisch gespreid onderwijsaanbod van hoge kwaliteit organiseren en waarborgen;*
- *op een actieve wijze en met alle belanghebbenden de 'brede' school bewerkstelligen;*
- *de gedecentraliseerde organisatie van ons onderwijs democratisch uitbouwen en voortdurend optimaliseren;*
- *voor zover het verantwoord en realistisch is en de basisopdracht bevordert, onderwijsvernieuwend denken stimuleren.*

Visie

- In het GO! is iedere leerling en cursist een VIP.
- Alle medewerkers zijn trots om voor het GO! te werken.
- Het GO! wil een steeds belangrijker speler zijn in het onderwijsgebeuren.
- Het GO! heeft een voortdurende zorg voor kwaliteit en kwaliteitsvol onderwijs.

Waarden

Alle GO! medewerkers staan achter de volgende kernwaarden die de basis vormen van onze missie: respect, creativiteit, resultaatgerichtheid, solidariteit en integriteit.

Pedagogisch project van het GO!

Het Pedagogisch project van het GO! (PPGO) is het basisdocument waarin de grondbeginselen, de waarden en de algemene doelstellingen van het GO! zijn opgenomen. Het PPGO is een referentiekader waarbinnen leerlingen begeleid worden in hun persoonlijke ontplooiing enerzijds en in hun ontwikkeling naar samenleven in diversiteit en harmonie anderzijds. Daarbij is het wezenlijk dat de leerlingen bewust en kritisch nadenken over hun handelen en op grond daarvan verantwoorde keuzes maken. Daaruit blijkt dat het GO! naast onderwijs ook de opvoeding van de gehele persoonlijkheid van de leerlingen beoogt.

Basisbeginselen

Met het PPGO wil het GO! elk individu kansen bieden op een optimale ontwikkeling; een ontwikkeling die niet leidt tot nivellering en standaardisering, maar gedifferentieerd is naar ieders talent en competenties. Hierbij krijgen de leerlingen aangepaste pedagogisch-didactische begeleiding.

Het PPGO streeft de totale ontwikkeling van de persoon na, de verwerving van kennis en inzicht, de ontwikkeling van vaardigheden en attitudes, met bijzondere aandacht voor een kritische en creatieve ingesteldheid ten aanzien van mens, natuur en samenleving. Iedere mens is uniek. In elk onderwijs- en opvoedingssituatie moet dus de individuele eigenheid van iedere leerling tot haar recht komen. Dit betekent onder meer gelijke ontwikkelingskansen voor gelijkbegaafden. Het houdt enerzijds in dat milieuachterstanden of handicaps worden gemilderd of weggewerkt door aangepaste hulpverlening, en anderzijds dat wordt ingespeeld op de specifieke behoeften van meerbegaafde en talentvolle jongeren.

De leerling is niet alleen een individu, maar ook een gemeenschapswezen. Ook aan dat aspect hecht het GO! grote waarde. Een harmonische wisselwerking tussen individu en gemeenschap is onontbeerlijk; de individuele persoon moet in de samenleving ontplooiingskansen krijgen. Dit is slechts haalbaar, als de vorming van het individu 'totaal' is, d.w.z. als ze zowel wetenschappelijke en technologische, sociaal-culturele en ethische componenten omvat; een gezond evenwicht tussen die verschillende componenten is een must.

Steunend op die totale vorming zullen de jongeren het doel en de zin van hun handelen leren inzien en zich ten opzichte van zichzelf en van het maatschappelijk gebeuren met kritisch inzicht kunnen opstellen; ze zullen van jongs af leren in vrijheid verantwoordelijkheid te dragen.

Het GO! voedt op tot sociaal engagement, verantwoord gebruik van de ruimte, wereldsolidariteit, verdraagzaamheid en brede belangstelling voor het culturele gebeuren hier en elders.

Het PPGO staat voor een dynamisch mens- en maatschappijbeeld en het beoogt de vorming van vrije mensen, die:

- een fundamenteel zelfvertrouwen hebben, dat steunt op authenticiteit en integriteit;
- een open geest hebben, zonder vooroordelen, met belangstelling en respect voor ieders mening;
- mondig zijn, zodat ze hun ideeën helder en juist kunnen vertolken;
- bereid zijn tot levenslang en levensbreed leren;
- getuigen van intellectuele, emotionele, esthetische en ethische bewogenheid;
- zich betrokken weten bij de sociale werkelijkheid en de maatschappelijke ongelijkheden: opkomen voor de eerbiediging van de Rechten van de Mens en zijn fundamentele vrijheden, voor sociale rechtvaardigheid en voor democratische instellingen;
- de gelijkwaardigheid van mensen en de emancipatie van elk individu niet enkel als principe huldigen, maar zich ook inspannen om ze te verwezenlijken.

De Raad GO!

De Raad is het centrale bestuursorgaan van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Na verkiezingen in 2006 trad de Raad op 1 januari 2007 in een nieuwe samenstelling aan.

Samenstelling en bevoegdheden

De Raad bestaat uit vijftien leden. Tien leden worden rechtstreeks verkozen door ouders en gecoöpteerde leden van de schoolraden (vijf) en door personeel van de schoolraden en directeurs (vijf). De overige leden worden aangewezen door Vlaamse universiteiten met een pedagogische faculteit (drie) en door de Vlaamse Autonome Hogescholen samen (twee). Het mandaat van de leden duurt vier jaar.

De Raad is verantwoordelijk voor de Neutraliteitsverklaring en de Verklaring van Gehechtheid, het Algemeen strategisch plan, de interne kwaliteitszorg, de leerplannen en het PPGO.

De Raad ondersteunt de andere bestuursniveaus (scholengroepen en scholen) en kan scholengroepen, scholengemeenschappen, interne adviesorganen en pedagogische

diensten oprichten. Hij organiseert de pedagogische begeleiding, de nascholing en het vormingscentrum voor de centra voor leerlingenbegeleiding.

De Raad wijst het mandaat van de afgevaardigd bestuurder toe en kan het ook beëindigen. Hij keurt de eigen begroting en jaarrekening goed en bepaalt de criteria om werkmiddelen en middelen voor eigenaanderhoud en kleine infrastructuurwerken te verdelen over de scholengroepen. Ook de algemene bouwplanning, grote infrastructuurwerken en zware didactische apparatuur behoren tot de bevoegdheden van de Raad. De Raad kan onroerende goederen verwerven, beheren en verkopen.

Leden

Eddy Baldewijns, voorzitter*
George Vansweevelt, ondervoorzitter
Arlette Verkruyssen, ondervoorzitter
Ludo Abicht
Sofie Christiaens
Fredy Degrendel

2009 zittingen Raad	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	12
RAADSLEDEN	16/jan	13/feb	20/mrt	24/apr	29/mei	19/jun	11/sep	9&10/okt	23/okt	20/nov	18/dec
Ludo Abicht	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1
Eddy Baldewijns, vz	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Sofie Christiaens	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1
Fredy Degrendel	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Paul De Knop	1	0	1	1	0	1	0	1	1	0	1
Geert De Soete	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Noël Devos	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	0
Martine Doumen	1	1	0	1	1	0	1	0	0	1	1
Dirk Franco	1	0	1	1	1	1	1	1	1	0	1
Filip Giraldo	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1
Marlies Lacante	1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	0
Frans Van Gheem	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Frank Van Massenhove	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1
George Vansweevelt, ovz	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Arlette Verkruyssen, ovz	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Totaal	15	10	11	14	13	10	14	12	14	12	13

Paul De Knop*
Geert De Soete
Noël Devos
Martine Doumen
Dirk Franco
Filip Giraldo
Marlies Lacante
Frans Van Gheem
Frank Van Massenhove
Van ambtswege met raadgevende stem: Raymonda
Verdyck, afgevaardigd bestuurder*
Secretaris: Els De Saeger

De Raad koos op 21 november 2008 ook een nieuwe afgevaardigd bestuurder: Raymonda Verdyck, gewezen administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen. Op 1 januari 2009 nam zij de plaats in van mandaathouder Dirk Van Damme, die op 1 september 2008 ontslag nam. Hiermee kwam er een einde aan het waarnemend mandaat dat Urbain Lavigne de afgelopen vier jaar had vervuld.

4

Personeelsbewegingen op de centrale administratieve diensten

Op 1 januari 2009 telden de centrale administratieve diensten van het GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap 183 ambtenaren en 81 contractuele personeelsleden. In de loop van 2009 gingen 6 personeelsleden met pensioen, verlieten er 9 het GO! en werd er 1 herplaatst binnen de diensten van de Vlaamse overheid. Nog eens 15 ambtenaren die al eerder waren uitgestapt gingen met pensioen. Eind 2009 is het aantal ambtenaren die een verlof genieten voorafgaand aan de pensionering (cf. uitstapregeling) herleid tot 40.

In 2009 werden 23 nieuwe personeelsleden in dienst genomen.

Op 31 december 2009 waren er 192 vastbenoemde en 79 contractuele personeelsleden in dienst bij de centrale administratieve diensten van het GO!.

De positie van het GO! in het Vlaamse onderwijslandschap

Het GO! is actief in verschillende domeinen van het onderwijslandschap. Ons marktaandeel is niet in één cijfer te vatten. Het varieert naargelang het gaat om voltijds of niet-voltijds onderwijs, leerplichtonderwijs of onderwijs buiten de leerplicht, enz. Het is ook afhankelijk van het onderwijsniveau en de onderwijsvorm. Een minimale opsplitsing is vereist om de correcte conclusies te trekken.

De leerlingcijfers zijn een momentopname: ze wijzigen tijdens het schooljaar als gevolg van bijvoorbeeld de instapmomenten van kleuters of de doorverwijzing van leerlingen uit het gewoon onderwijs naar het buitengewoon onderwijs.

De schoolbevolkingscijfers voor het schooljaar 2009-2010 worden weergegeven in de onderstaande tabellen. De leerlingcijfers tot en met 2008-2009 zijn gebaseerd op de officiële tellingen van 1 februari, zoals die vermeld zijn in het Statistisch Jaarboek van het departement Onderwijs.

Voor het gewoon en buitengewoon basis- en secundair onderwijs en het deeltijds beroepssecundair onderwijs beschikken wij ook over de resultaten van de oktobertelling (1 oktober 2009) van het departement Onderwijs. Om tot een zinvolle vergelijking te komen worden de cijfers van oktober 2009 vergeleken met de oktobercijfers van 2008.

Wat het deeltijds kunstonderwijs en de internaten betreft is de meest recente telling die van februari 2009.

Voor het volwassenenonderwijs ten slotte, wordt gebruikgemaakt van cijfers die gelden voor een bepaalde referentieperiode. Dit was vroeger van 1 februari van het ene jaar tot 31 januari van het andere jaar. De referentieperiode voor 2007-2008 daarentegen wordt opgesplitst in 2 periodes, nl. die vóór en ná de invoering van het decreet Volwassenenonderwijs op 01.09.2007. De cijfers in beide referentieperiodes dienen afzonderlijk bekeken te worden en kunnen niet samengeteld worden. Een vergelijking met de cijfergegevens van vorige referentieperiodes is bijgevolg onmogelijk. Vanaf 2008-2009 loopt de referentieperiode van 1.04.2008 tot 31.03.2009.

In onderstaande tabel staat een overzicht van het aantal instellingen en het aantal leerlingen van het GO! op basis van de oktobercijfers 2009.

Overzicht instellingen en leerlingen van het GO! in oktober 2009			
Onderwijs	Niveau	Instellingen	Leerlingen
Leerplichtonderwijs	Basisonderwijs - gewoon	352	84.685
	Basisonderwijs - buitengewoon	34	6.782
	Secundair onderwijs - gewoon	222	72.846
	Secundair onderwijs - buitengewoon	20	4.487
	Deeltijds beroepssecundair onderwijs	16	1.948
	Totaal	644	170.748

In onderstaande tabel staat een volledig overzicht op basis van de februaricijfers voor 2008-2009.

Overzicht instellingen en leerlingen van het GO! in 2008-2009			
Onderwijs	Niveau	Instellingen	Leerlingen
Leerplichtonderwijs	Basisonderwijs - gewoon	352	87.523
	Basisonderwijs - buitengewoon	34	6.891
	Secundair onderwijs - gewoon	223	72.349
	Secundair onderwijs - buitengewoon	20	4.283
	Deeltijds beroepssecundair onderwijs	17	1.952
	Totaal	646	172.998
Onderwijs buiten leerplicht	Volwassenenonderwijs	28	105.002
	Deeltijds kunstonderwijs	15	10.345
	Totaal	43	115.347
Internaten *	Financierbare instellingen	37*	2.353
	Niet-gefinancierde instellingen	19	1.278
	Totaal	56	3.631
Leerlingenbegeleiding	Centra voor leerlingenbegeleiding	24	

* 33 internaten + 4 tehuizen

Leerplichtonderwijs

> Algemeen

In het schooljaar 2009-2010 volgden 168.800 leerlingen les in het gewoon en buitengewoon voltijds onderwijs van het GO!.

Algemeen (oktober)	2008-2009	2009-2010
leerlingen	166.718	168.800
marktaandeel	15,41%	15,63%

Algemeen (februari)	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
leerlingen	168.192	168.136	168.686	168.947	169.612	171.091
marktaandeel	15,18%	15,17%	15,23%	15,27%	15,31%	15,42%

Het marktaandeel vertoont een stijgende evolutie. Er is nog steeds een toename in het voltijds onderwijs. Tegenover het schooljaar 2008-2009 bedraagt deze toename 1,25%, wat de algemene stijging in Vlaanderen sterk overtreft.

> Gewoon basisonderwijs

In het schooljaar 2009-2010 volgden 84.685 leerlingen les in het gewoon basisonderwijs, dit is een stijging met 1.373 leerlingen of 1,65%.

Kleuteronderwijs (oktober)	2008-2009	2009-2010
leerlingen	30.188	31.431
marktaandeel	14,13%	14,27%
Lager onderwijs		
leerlingen	53.124	53.254
marktaandeel	13,90%	14,01%

Kleuteronderwijs (februari)	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
leerlingen	32.333	32.306	32.406	32.706	33.278	34.436
marktaandeel	13,76%	13,85%	13,92%	14,02%	14,01%	14,14%
Lager onderwijs						
leerlingen	55.430	54.161	53.522	53.200	53.185	53.087
marktaandeel	13,87%	13,75%	13,76%	13,74%	13,83%	13,90%

Het kleuteronderwijs is in oktober 2009 met 1243 leerlingen of met 4,12% gestegen t.o.v. oktober 2008. Hiermee zit het GO! boven de stijging in Vlaanderen.

In het lager onderwijs is het aantal leerlingen in oktober op een meer bescheiden wijze gestegen. Het aantal GO! leerlingen is dan gestegen met 0,03%, terwijl het Vlaamse aandeel daalt.

> Gewoon secundair onderwijs

In het schooljaar 2009-2010 volgden 72.846 leerlingen les in het gewoon secundair onderwijs.

Secundair onderwijs (oktober)	2008-2009	2009-2010
leerlingen	72.385	72.846
marktaandeel	16,50%	16,87%

Secundair onderwijs (februari)	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-
leerlingen	70.491	71.467	72.323	72.496	72.292	72.349
marktaandeel	16,47%	16,43%	16,45%	16,50%	16,49%	16,59%

In vergelijking met het schooljaar 2008-2009 (oktober) won het gewoon secundair onderwijs 461 leerlingen. Dit is een stijging met 0,64%, wat beter is dan in de rest van Vlaanderen. Hierdoor stijgt ons marktaandeel met 0,37%.

Bekijkt men de cijfers per graad, dan krijgt men het volgende resultaat:

Graad	2008-2009 (oktober)	2009-2010 (oktober)
eerste graad	22.472	22.281
tweede graad	24.225	23.668
derde graad	25.131	25.436

Graad	2003-2004 (februari)	2004-2005 (februari)	2005-2006 (februari)	2006-2007 (februari)	2007-2008 (februari)	2008-2009 (februari)
eerste graad	23.848	23.970	23.877	23.246	22.423	22.119
tweede graad	22.902	23.321	24.091	24.686	24.461	24.267
derde graad	22.606	23.114	23.340	23.589	24.415	24.939

- in de 1ste graad -191 leerlingen
- in de 2de graad -557 leerlingen
- in de 3de graad +305 leerlingen

Bij de vergelijking volgens de onderwijsvorm stelt men vast dat het leerlingenaantal in absolute cijfers nog steeds toeneemt voor TSO en KSO (vergelijking met 2008-2009), ook het marktaandeel stijgt bij deze beide onderwijsvormen. Bij ASO en BSO daalt het aantal in absolute cijfers, hoewel enkel voor het ASO ons marktaandeel daalt; voor het BSO stijgt het marktaandeel zelfs heel sterk.

Onderwijsvorm	2008-2009 (oktober)	2009-2010 (oktober)
ASO	19.311	18.962
marktaandeel	16,23%	16,12%
TSO	11.507	11.943
marktaandeel	12,32%	12,90%
BSO*	17.885	17.853
marktaandeel	21,93%	23,34%
KSO	1.210	1.238
marktaandeel	19,55%	19,95%

Onderwijsvorm (februari)	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
ASO	17.916	18.207	18.741	19.049	19.175	19.086
marktaandeel	16,30%	16,12%	16,12%	16,11%	16,17%	16,28%
TSO	10.462	10.664	10.909	11.281	11.429	11.599
marktaandeel	11,74%	11,79%	11,92%	12,15%	12,17%	12,45%
BSO*	16.515	17.002	17.240	17.450	17.618	17.824
marktaandeel	21,56%	21,76%	21,78%	21,90%	21,98%	22,05%
KSO	1.098	1.067	1.045	1.040	1.173	1.223
marktaandeel	20,16%	19,21%	18,35%	18,08%	19,48%	19,75%

* inclusief 4de graad en modulair onderwijs

Vergelijking van de verschillende onderwijsvormen met de cijfers van oktober 2008:

- ASO: leerlingen: -349 en daling marktaandeel tot 16,12%;
- TSO: leerlingen: +436 en stijging marktaandeel tot 12,90%;
- BSO: leerlingen: -32 maar marktaandeel stijgt tot 23,34%;
- KSO: leerlingen: +28 en stijging marktaandeel tot 19,95%.

> Buitengewoon onderwijs

In het schooljaar 2009-2010 telde het buitengewoon onderwijs 11.269 leerlingen. Tegenover het schooljaar 2008-2009 (oktober) betekent dit een toename met 247 leerlingen of 2,24%. Opgesplitst volgens het onderwijsniveau zien de cijfers er als volgt uit:

Buitengewoon onderwijs (oktober)	2008-2009	2009-2010
Kleuter	607	550
marktaandeel	33,10%	30,57%
Lager	6.147	6.232
marktaandeel	22,97%	23,11%
secundair	4.267	4.487
marktaandeel	23,14%	23,66%
Totaal	11.022	11.269

Buitengewoon onderwijs (februari)	2003-	2004-	2005-	2006-	2007-2008	2008-
Kleuter	519	552	537	569	622	642
marktaandeel	30,17%	30,82%	29,49%	29,84%	31,90%	32,47%
Lager	5.838	5.819	5.910	5.944	6.068	6.294
marktaandeel	21,66%	21,74%	22,09%	22,18%	22,36%	22,85%
secundair	3.581	3.831	3.988	4.032	4.167	4.283
marktaandeel	21,33%	22,03%	22,40%	22,17%	22,82%	23,09%
Totaal	9.938	10.202	10.435	10.545	10.857	11.219

In vergelijking met het schooljaar 2008-2009 (oktobertelling) stijgt het aantal kleuters met 20 (+3,22%). Dit zorgt voor een sterke stijging in ons marktaandeel.

Het buitengewoon lager onderwijs noteert een stijging met 181 leerlingen (+2,98%) (oktober). Ook dit zorgt voor een stijging in ons marktaandeel. Het marktaandeel van het buitengewoon kleuter- en lager onderwijs neemt dus toe.

Het buitengewoon secundair onderwijs telde tegenover 2008-2009 (oktobertelling) 116 leerlingen meer (+2,78%). Ook hier overstijgt het GO! de Vlaamse evolutie, het marktaandeel blijft dan ook stijgen.

> Deeltijds beroepssecundair onderwijs (DBSO)

Op 1 februari 2009 waren er in het deeltijds beroepssecundair onderwijs 1.952 leerlingen ingeschreven.

DBSO	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
leerlingen	1.884	1.877	1.825	1.892	1.883	1.952
marktaandeel	29,71%	29,42%	28,32%	28,78%	28,16%	28,15%

Ten opzichte van het schooljaar 2003-2004 nam het aantal leerlingen in het deeltijds beroepssecundair onderwijs met 68 toe, een stijging dus met 3,61%. In het schooljaar 2008-2009 is het aantal leerlingen toegenomen met maar liefst 3,66%, maar dit was toch iets lager dan in de rest van Vlaanderen waardoor ons marktaandeel met 0,01% daalt.

Onderwijs buiten leerplicht

Het onderwijs buiten de leerplicht omvat het volwassenenonderwijs en het deeltijds kunstonderwijs. Onze analyse van de cijfers voor het deeltijds kunstonderwijs berust op de tellingen van 1 februari, uitgevoerd door het departement Onderwijs en gepubliceerd in het Statistisch Jaarboek. We vestigen er de aandacht op dat het hier enkel de financierbare cursisten betreft. Voor het volwassenenonderwijs gelden al enkele jaren referterperiodes in plaats van tellingdata. Voor het schooljaar 2006-2007 geldt de volledige periode tussen 1 februari 2006 en 31 januari 2007 als referterperiode. De referterperiode voor 2007-2008 daarentegen wordt opgesplitst in 2 periodes, namelijk die vóór en ná de invoering van het decreet Volwassenenonderwijs op 01.09.2007. De cijfers in de beide referterperiodes dienen afzonderlijk beschouwd te worden en kunnen niet samengeteld worden. Als gevolg van deze gewijzigde registratie is een vergelijking met de cijfergegevens van vorige referterperiodes onmogelijk.

> Deeltijds kunstonderwijs (DKO)

Op 1 februari 2009 waren er in de kunst- en muziekacademies van het GO! 10.345 cursisten ingeschreven. Dit impliceert een daling met 0,46%; dit resulteert in een daling van ons marktaandeel met 0,01%.

DKO	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
cursisten	9.439	9.480	9.924	10.025	10.393	10.345
marktaandeel	6,15%	6,01%	6,12%	6,07%	6,18%	6,17%

Ten opzichte van het schooljaar 2003-2004 telde het deeltijds kunstonderwijs in het schooljaar 2008-2009 906 cursisten of 9,60% meer.

> Volwassenenonderwijs (CVO)

In de centra voor volwassenenonderwijs waren er 105.002 cursisten ingeschreven in de referterperiode van 1 april 2008 tot 31 maart 2009. Dit vertegenwoordigt een marktaandeel van 32,29%.

CVO	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008		2008-2009
referteperiode					1/2/07-31/08/07	1/9/07-31/3/08	
cursisten	96.080	104.824	107.266	105.234	19.268	87.828	105.002
marktaandeel	32,18%	32,90%	32,83%	32,11%	n/a	n/a	32,29%

Internaten

In het kalenderjaar 2009 beschikte het GO! over 33 financierbare internaten in het gewoon onderwijs. Volgens hun beheersvorm gaat het om:

- 26 gewone internaten gehecht aan een basis- of secundaire school;
- 7 autonome internaten, niet verbonden aan een onderwijsinstelling;

Op 1 februari 2009 verbleven er in alle GO! internaten samen 2.353 financierbare internen.

Internaten (februari)	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
internen	2.118	2.101	2.145	2.227	2.298	2.353
marktaandeel	20,76%	20,47%	20,29%	20,68%	20,87%	21,14%

Ten opzichte van 2003-2004 verbleven er in 2008-2009 in onze internaten 235 leerlingen of 11,10% meer, dit resulteert in een hoger marktaandeel voor het GO!. Het GO! heeft ook nog 4 tehuizen voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben en nog het internaat en tehuis voor bijzondere jeugdzorg in Kuurne. In februari 2009 bevonden zich 517 leerlingen in die instellingen: 68 in Kuurne en 449 in de andere tehuizen.

Daarnaast zijn er 19 internaten in het buitengewoon onderwijs (niet-gefinancierde instellingen)

Internaten BuO (februari)	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008	2008-2009
internen	1.105	1.154	1.192	1.205	1.219	1.251	1.278

Werkingsmiddelen

Op 4 juli 2008 werd het 'Decreet betreffende de werkingsbudgetten in het secundair onderwijs en tot wijziging van het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 wat de werkingsbudgetten betreft' goedgekeurd. Hiermee werd de berekening en verdeling van de werkingsmiddelen voor het leerplichtonderwijs ingrijpend gewijzigd. 2009 is het eerste jaar dat onder deze nieuwe regeling valt.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de werkingsmiddelen die aan de scholengroepen van het GO! worden uitbetaald. Hoewel de Raad van het GO! de criteria bepaalt voor de verdeling van deze middelen, worden ze rechtstreeks door het Agentschap voor Onderwijsdiensten aan de scholengroepen uitbetaald.

Scholengroepen

Dotatie scholengroepen 2009 in duizenden euro's	2008	2009
Dotaties werkingsmiddelen		
Basisonderwijs	45.318	62.762
Buitengewoon basisonderwijs	6.780	8.553
Secundair onderwijs	67.910	71.900
Buitengewoon secundair onderwijs	5.582	5.823
Internaten	3.158	3.258
Andere dotaties		
Deeltijds kunstonderwijs	1.820	1.871
Leerlingenvervoer	4.273	4.337
Eigenaarsonderhoud	7.809	7.809
Ordonnanceringskrediet kleine infrastructuur	11.545	11.903
CAO VIII	1.559	1.559
Gemeenschapsbijdrage		235
Transistiefonds		1.306
Totaal	155.754	181.316

Dotaties werkingsmiddelen

Zoals voorheen worden deze dotaties werkingsmiddelen aangepast aan de leerlingenevolutie en vindt er ook een indexering plaats. De grootste wijziging in vergelijking met de oude financieringswijze is dat een deel van de werkingsmiddelen wordt verdeeld op basis van 4 kenmerken die als indicatoren voor de socio-economische achtergrond moeten dienen. Voor 2009 wordt 14% voor het gewoon basisonderwijs en 10% voor het gewoon secundair onderwijs op basis deze indicatoren verdeeld.

Ook wordt de 100/76-verhouding tussen het GO! en het gesubsidieerd onderwijs losgelaten. Het GO! krijgt wel 3% extra per leerling voor het vrijwaren van de vrije keuze en 4,5% voor het nakomen van zijn plicht om in het lager en secundair onderwijs onderricht in de erkende godsdiensten en/of de niet-confessionele zedenleer aan te bieden¹. Dit heeft tot gevolg dat men nu kan spreken van een 107,5/100-verhouding.

Bij de invoering van dit nieuwe financieringsmechanisme wordt er voor alle netten samen in extra middelen voorzien: 85 miljoen voor het basis- en 40 miljoen voor het secundair onderwijs. Bovendien moet het GO! maar 30% van de loonkosten van het vastbenoemd MVD-personeel inleveren tegenover 100% voorheen. Deze factoren verklaren grotendeels waarom de werkingsmiddelen tegenover 2008 gestegen zijn.

Andere dotaties

In het nieuwe decreet worden ook twee nieuwe dotaties voor het GO! gecreëerd. Vanaf 2009 krijgt het GO! een aparte dotatie die de gederfde inkomsten wegens de 'Gemeenschapsbijdrage voor kinderen wier ouders geen vaste verblijfplaats hebben' compenseert. Deze kinderen hebben recht op verminderd internaatgeld en met deze dotatie worden de scholengroepen in kwestie vergoed.

De extra bedragen (zie boven) zorgen ervoor dat het GO! bij het nieuwe financieringsmechanisme voor geen enkele school in het basisonderwijs verlies lijdt, in tegenstelling tot het secundair onderwijs, waar dit voor een aantal scholen wel het geval is. Hiervoor wordt in een transitiefonds van

1,306 miljoen euro voorzien, dat jaarlijks zal afnemen en na 10 jaar op nul wordt gebracht.

Bij de dotaties Leerlingenvervoer en Deeltijds kunstonderwijs worden de middelen enkel geïndexeerd. Het eigenaarsonderhoud is vastgelegd op 7,809 miljoen euro. Het ordonnanceringkrediet voor kleine infrastructuurwerken evolueert aan de hand van de aanpassingsfactor voor de investeringssubsidies gebruikt bij de opmaak van de Vlaamse begroting.

Jaarrekening 2008 van de scholengroepen

> Gemiddelde scholengroep

Aangezien het hoofddoel van een school onderwijs verstrekken is en niet het nastreven van winst - GO! scholen werken met een dotatie van de Vlaamse Gemeenschap - zijn er geen richtcijfers te vinden waar scholengroepen mee aan de slag kunnen om hun beleid af te toetsen.

Op basis van de jaarrekeninggegevens (balans- en resultatenrekening) van de 28 scholengroepen wordt er

een 'gemiddelde scholengroep' berekend, om die als richtwaarde aan de algemeen directeurs en raden van bestuur mee te geven.

> Geconsolideerde jaarrekening 2008

Hoe de scholengroepen de middelen effectief hebben aangewend, komt tot uiting in de jaarrekeningen. De jaarrekeningen zijn een voorstelling van de financiële situatie van een instelling na alle verrichtingen van één boekjaar en omvatten de balans, de resultatenrekening en de toelichting. Hieronder bespreken we de geconsolideerde cijfers, dus de totalen van alle scholengroepen samen. Het GO! wenst in de eerste plaats zijn sociaaleconomische functie als onderwijsverstrekker voor iedereen kwalitatief in te vullen. Aangezien een scholengroep, een school, ongeacht zijn of haar sociale doelstelling, evenzeer onderworpen is aan economische wetmatigheden, heeft de Raad steeds over de economische leefbaarheid ervan op korte en lange termijn gewaakt.

Geconsolideerde balans van de scholengroepen

consolidatie scholengroepen					
	code	huidig boekjaar	orig boekjaar	verschil	% verschil
ACTIVA		2008	2007	2008- 2007	
Vaste activa	21/28	80.553.179	75.693.938	4.859.242	106%
I Immateriële vaste activa	21	477.252	526.163	-48.911	91%
II Materiële vaste activa	22-27	80.069.394	75.164.217	4.905.178	107%
A terreinen en gebouwen	22	0	0	0	
B Installaties, machines en uitrusting voor exploitatie	23	41.883.888	39.492.018	2.391.869	106%
C Meubilair en materieel	24	37.336.552	34.682.329	2.654.223	108%
D Vaste activa in leasing of op grond van soortgelijk recht	25	811.418	940.589	-129.171	86%
E andere materiële vaste activa	26	33.273	38.026	-4.753	87%
F Vaste activa in aanbouw en vooruitbetalingen	27	4.264	11.254	-6.990	38%
				0	
IV Financiële vaste activa	28	6.533	3.558	2.975	184%
				0	
Vlottende Activa		109.831.365	107.553.802	2.277.563	102%
V Vorderingen op meer dan één jaar	29	682	1.082	-400	63%
A Werkingsvorderingen	290	0	0	0	
B Overige vorderingen	291	682	1.082	-400	63%
VI Voorraden	3	4.292.208	4.414.574	-122.366	97%
VII Vorderingen op ten hoogste één jaar	40/41	10.656.092	10.098.430	557.662	106%
A Werkingsvorderingen	40	7.203.462	6.730.892	472.570	107%
B Overige vorderingen	41	3.452.629	3.367.538	85.091	103%
VIII Geldbeleggingen	50-54	29.770.801	28.290.349	1.480.452	105%
IX Liquide middelen	55-59	61.029.189	60.811.604	217.585	100%
X Overlopende rekeningen	490/491	4.082.394	3.937.763	144.631	104%
TOTAAL ACTIEF		190.384.544	183.247.740	7.136.804	104%

consolidatie scholengroepen					
	code	huidig boek-	vorig boek-	verschil	% verschil
PASSIVA		2008	2007	2008- 2007	
Eigen Vermogen	10/15	144.024.071	138.133.722	5.890.349	104%
I Patrimonium	10	105.730.230	106.281.494	-551.264	99%
II Herwaarderingsmeerwaarden	12	0	0	0	
III Reserves	13	22.360	22.360	0	100%
IV Overgedragen overschot/ verlies	14	38.271.481	31.757.026	6.514.455	121%
V Investeringsdotaties en subsidies	15	0	72.842	-72.842	0%
VREEMD VERMOGEN		46.360.474	45.114.018	1.246.455	103%
VI Voorzieningen	16	365.737	354.833	10.904	103%
A Voorzieningen voor pensioenen en soortgelijke verplichtingen	160	0	0	0	
B Voorzieningen voor grote onder-houds- en herstellingswerken	162	266.810	350.940	-84.130	76%
C Voorzieningen voor overige risico's en kosten	164	98.928	3.893	95.035	2541%
VII Schulden op meer dan één jaar	17	713.577	787.628	-74.051	91%
A Financiële schulden	170-174	588.820	534.546	54.274	110%
1 Achtergestelde leningen	170	0	0	0	
2 Leasingschulden en soortgelijke	172	236.443	347.511	-111.068	68%
3 Kredietinstellingen	173	0	0	0	
4 Overige leningen	174	352.378	187.034	165.344	188%
B Werkingsschulden	175	0	0	0	
C Ontvangen vooruitbetalingen	176	0	0	0	
D Borgtochten ontvangen in contanten	178	100.180	103.054	-2.874	97%
E Overige schulden	179	24.577	150.028	-125.451	16%
VIII Schulden op ten hoogste één jaar	42-48	30.324.223	29.881.601	442.621	101%
A Schulden op meer dan 1 jaar die binnen het jaar vervallen	42	366.228	388.790	-22.562	94%
B Financiële schulden ten opzichte van derden	430-439	0	22.222	-22.222	0%
1 Kredietinstellingen	430-433	0	0	0	
2 Financiële schulden tegenover de overheden	434	0	0	0	
3 Leasingschulden en soortgelijke	435	0	0	0	
4 Overige leningen	439	0	22.222	-22.222	0%
C Werkingsschulden	44	21.059.605	22.128.632	-1.069.027	95%
D Schulden met betrekking tot belastingen, bezoldigingen en sociale lasten	45	5.333.518	4.199.819	1.133.700	127%
E Ontvangen vooruitbetalingen	46	1.621.111	1.242.337	378.774	130%
F Overige schulden	47/48	1.943.760	1.899.802	43.958	102%
IX Overlopende rekeningen	493/492/499	14.956.936	14.089.956	866.980	106%
TOTAAL PASSIEF		190.384.544	183.247.740	7.136.804	104%

Geconsolideerde resultatenrekening van de scholengroepen

consolidatie scholengroepen					
Resultatenrekening	code	huidig boekjaar	vorig boekjaar	verschil	% verschil
		2008	2007	2008- 2007	
I Werkingsopbrengsten	70/74	262.006.062	252.679.673	9.326.389	104%
A. Verkopen voorraden en diensten	70	24.757.262	23.651.874	1.105.388	105%
"B. Wijzigingen in de voorraden en bestellingen in uitvoering"	71		0	0	0%
C Geproduceerde vaste activa	72	0	0	0	0%
D Dotaties, subsidies toelagen en soortgelijke overheidswege	73	182.890.514	178.087.757	4.802.757	103%
Werkingsdotaties	730	155.387.451	148.607.757	6.779.694	105%
Investeringsdotaties	731	9.752.890	14.042.288	-4.289.398	69%
Andere	733	17.750.174	15.437.712	2.312.462	115%
Andere werkingsopbrengsten	74	54.358.286	50.940.042	3.418.244	107%
II Werkingskosten (-)	60/64	-258.546.570	-246.619.353	-11.927.217	105%
				0	
A. Verbruikte voorraden	60	24.114.596	22.591.436	1.523.160	107%
B Diensten en diverse goederen	61	148.186.203	143.805.729	4.380.474	103%
C Personeelskosten	62	69.578.831	64.485.193	5.093.638	108%
D Afschrijvingen en waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa	630	14.864.317	13.876.208	988.109	107%
E. Vorderingen	631/634	336.143	494.506	-158.363	68%
F. Voorzieningen (toevoegingen, bestedingen en terugnemingen)	635-637	-38.023	-37.345	-678	102%
G. Doorstorting werkingsdotaties/ cofinanciering	6401/3	419.212	144.332	274.880	290%
H. Andere werkingskosten	6405/549	1.085.292	1.259.294	-174.002	86%
III Werkingoverschot (- tekort)	70/64	3.459.492	6.060.320	-2.600.828	57%
IV Financiële opbrengsten	75	3.383.226	2.956.433	426.793	114%
V Financiële kosten (-)	65	-189.350	-173.502	-15.848	109%
VI Overschot/ (tekort) uit de financiële activiteiten	75/65	3.193.876	2.782.931	410.945	115%
VII Uitzonderlijke opbrengsten	76	1.682.522	1.971.154	-288.632	85%
VIII Uitzonderlijke kosten (-)	66	-2.280.292	-2.395.672	115.380	95%
IX Uitzonderlijk resultaat	76/66	-597.770	-424.518	-173.252	141%
Resultaatsverwerking		0	0	0	
A. Te bestemmen overschot/ tekort		7.694.120	12.440.959	-4.746.839	62%
Te bestemmen overschot van het boekjaar		6.055.598	8.418.735	-2.363.137	72%
Te verwerken tekort van het boekjaar				0	
Overgedragen overschot van het vorige boekjaar	790	1.810.481	4.022.224	-2.211.743	45%
Overgedragen tekort van het vorige boekjaar	690	-171.959		-171.959	
B. Reservebewegingen		-276.750	-168.104	-108.646	165%
Onttrekking aan de reserves	792			0	
Toevoeging aan de reserves (-)	692	-276.750	-168.104	-108.646	165%
C. Over te dragen resultaat		-7.417.370	-12.272.854	4.855.484	60%
Over te dragen overschot (-)	693	-9.579.738	-13.036.363	3.456.625	73%
Over te dragen tekort	793	2.162.368	763.509	1.398.859	283%

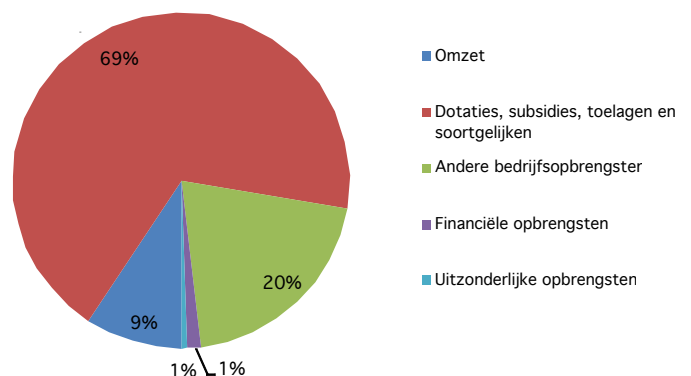
Bespreking resultatenrekening 2008

In eerste instantie vervult een scholengroep immers een sociale doelstelling, met een gegarandeerde kwaliteit en continuïteit. Om de operationele leefbaarheid van een scholengroep te garanderen, is het nochtans belangrijk om voldoende inzicht te krijgen in de kosten en opbrengsten van de scholengroepen.

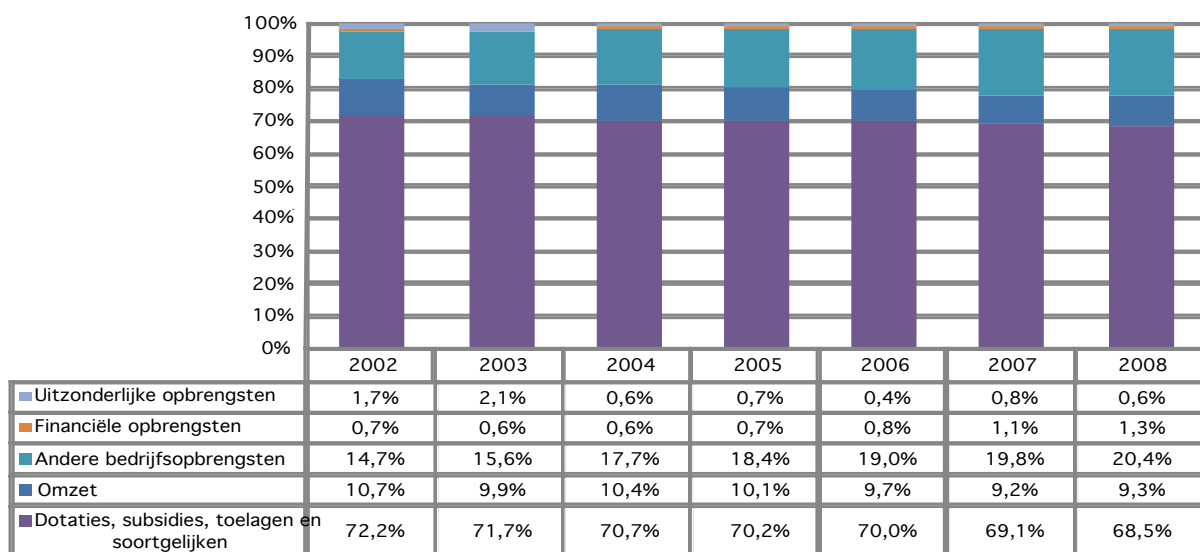
> Opbrengsten

De opbrengsten bestaan uit drie belangrijke delen. 69 % zijn afkomstig van overheidsdotaties. Eén vijfde van deze opbrengsten wordt gecreëerd door andere bedrijfsopbrengsten: dit zijn hoofdzakelijk ouderbijdragen voor didactische behoeften en opbrengsten uit de verhuur van infrastructuur. De omzet van maaltijden, dranken en didactische verkoop bedraagt 9 % van de totale opbrengsten. Het resterende gedeelte is verwaarloosbaar. Het belang van de andere bedrijfsopbrengsten blijft gestaag toenemen. Ze nemen sinds 2008 zelfs een vijfde van de totale opbrengsten voor hun rekening. De dotatie en werkingsmiddelen daarentegen blijven in belang gestaag achteruitgaan en zijn in 2008 gezakt tot 69 % van de totale opbrengsten.

Verdeling opbrengsten

Evolutie opbrengsten

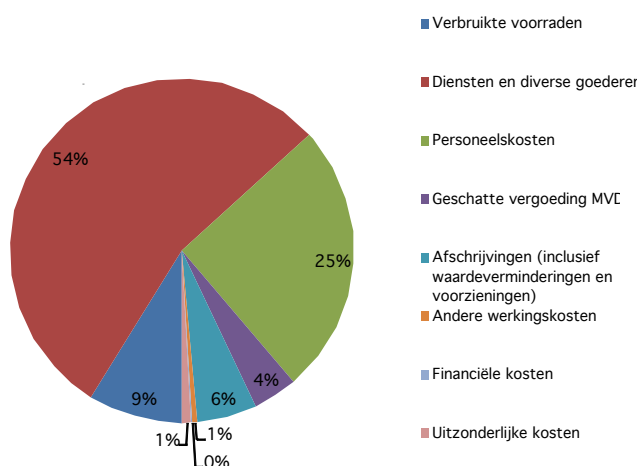

> Kosten

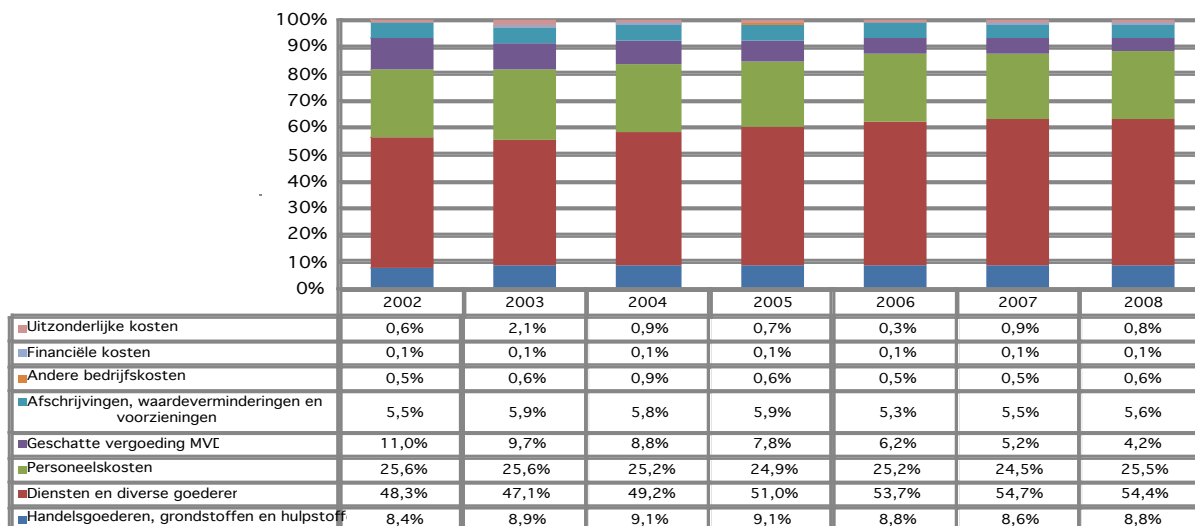
In 2008 gaat meer dan de helft van de kosten naar diensten en diverse goederen. De personeelskosten bedragen 25 %, maar als men de geschatte uitgaven voor vastbenoemd MVD-personeel (4 %) meerekent, lopen de totale personeelskosten op tot 29 %. De handelsgoederen, grondstoffen en hulpstoffen nemen tevens 9 % van de totale kosten voor hun rekening. Uiteindelijk bestaat nogmaals 6 % van de kosten uit afschrijvingskosten.

De verdeling van de kosten in 2008 blijft zo goed als constant met 2007. Omdat het statutair MVD-personeelsbestand steeds kleiner wordt, zien we dat de loonmassa van het statutaire MVD-personeel sinds 2002 (11 %) sterk gedaald is tot 4 % van de totale kost. In 2008 daalde deze met 1 % t.o.v. 2007. Het belang van de personeelskosten blijft in 2008 echter constant door de stijging van de gewone personeelskosten met eveneens 1 %.

Verdeling kosten

Evolutie kosten

> **Energie**

Bij de kosten van diensten en diverse goederen behoren ook de energiekosten. De stabilisering van de energiekostprijs in 2007 heeft daarmee maar één jaar geduurd. Als we de opgang van de gasolieprijs per liter in de eerste helft van 2008 bekijken is dit een logische zaak. Een nieuw maximum van net geen 1 euro/liter is behaald. De financiële crisis heeft de vraag naar gasolie sterk afgeremd en voor een val van de gasolieprijs gezorgd. In december is de prijs zelfs onder de helft van het nieuwe

maximum gezakt. De gasolieprijs is teruggezakt onder 0,5 euro/liter. We verwachten dan ook dat het effect van de financiële crisis pas echt duidelijk zal worden in de totale energiekostprijs voor 2009 aangezien de evolutie van de aardgasprijs een half jaar later volgt op de aardolieprijs.

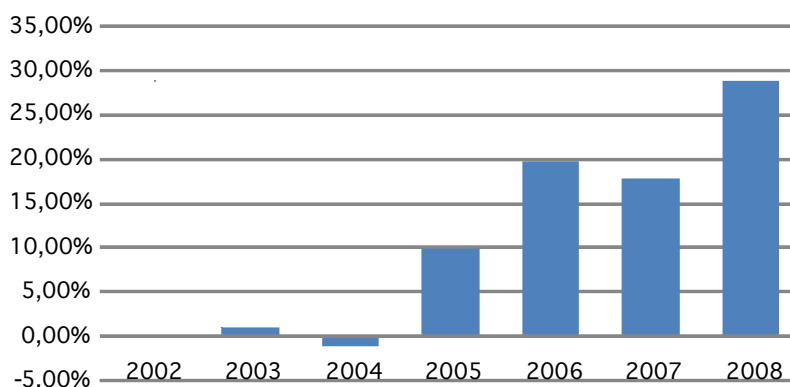
De volgende grafiek geeft de evolutie van de huisbrandolieprijs per liter weer.

Bron: FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie

Prijs per liter gasolie

Evolutie energiekosten

> Leerlinggebonden kosten

De leerlinggebonden kosten zijn sinds 2002 meer dan verdubbeld. De doorgevoerde kosteloosheid van het basisonderwijs en de ingevoerde de minimum- en maximumfacturen spelen hierin zeker hun rol. Ten slotte zie je ook de inspanningen om meer en meer leerlinggebonden kosten en opbrengsten in de boekhouding op te nemen. Deze kosten verliepen vroeger via vzw's die buiten de schoolboekhouding werden gehouden.

		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
618	Leerlinggebonden kosten	555.091	607.329	680.776	811.803	980.048	1.119.433	1.206.770

> Personeelskosten

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
loonmassa van statutair MVD- personeelsleden	-929.186	-817.880	-731.959	-655.605	-548.681	-492.781	-413.364
C. Bezoldigingen en sociale lasten	-2.155.377	-2.151.276	-2.103.374	-2.102.145	-2.225.216	-2.303.043	-2.484.958
<u>personeelskosten (incl. geschatte vergoeding MVD)</u>	<u>-3.084.562</u>	<u>-2.969.156</u>	<u>-2.835.333</u>	<u>-2.757.750</u>	<u>-2.773.897</u>	<u>-2.795.824</u>	<u>-2.898.322</u>

De totale personeelskosten zijn sinds 2002 steeds gedaald omdat de afvloeit van het statutair MVD-personeel in de bezoldigingen en sociale lasten slechts gedeeltelijk gecompenseerd werden. De gemiddelde scholengroep heeft zo sinds 2002 0,3 miljoen euro op de personeelskosten bespaard. Er is anderzijds kant wel een stijging te merken van de externe diensten, wat erop wijst dat de scholengroepen meer opdrachten extern uitbesteden om deze daling te compenseren.

> Afschrijvingen

Als we de evolutie van de afschrijvingen sinds 2003 bekijken, stellen we vast dat voor de gemiddelde scholengroep het afschrijvingsbedrag per jaar gestegen is. De begroting van de gemiddelde scholengroep verwacht dat deze evolutie in 2009 zal voortgaan.

Voor de scholengroepen afzonderlijk is dit echter niet altijd het geval. De scholengroepen die de stijgende evolutie sinds 2003 meemaken, zullen waarschijnlijk nog enkele jaren grotere afschrijvingskosten met zich meedragen, terwijl scholengroepen met een dalend verloop in de toekomst aan een verhoogd tempo zullen moeten investeren om de dalende trend te beperken, laat staan om te buigen.

De administratieve diensten

Voor de administratieve diensten bespreken we de jaarrekening 2009. Conform het Besluit van de Vlaamse regering van 6 juli 1999 bestaat de rapportage uit een 'bedrijfseconomisch luik' en een 'begrotingsluik'. Overgaan van een kasboekhouding naar een bedrijfseconomische boekhouding is niet altijd evident maar levert toch enkele voordelen op. Het zorgt voor de incorporatie en de registratie van de activa, vorderingen en schulden en het wijst de kosten en opbrengsten toe aan de periode waarin ze zijn ontstaan.

Het is voor de centrale administratie evenmin eenvoudig om een dubbele boekhoudtechniek te voeren, aangezien zij als overheidsorgaan hoofdzakelijk haar belangen moet verdedigen aan de hand van verantwoordingsstukken die begrotingsmatig werden opgesteld.

Op 26 maart 2010 werd de jaarrekening 2009 van de centrale administratie goedgekeurd.

Resultatenrekening

in duizend euro	2009	2008
Dotaties & werkmiddelen	35.814	31.253
Bedrijfsopbrengsten	47.825	47.713
Handelsgoederen, grondstoffen en	-11	-9
Diensten en diverse goederen	-12.749	-10.134
Bezoldigingen en sociale lasten	-21.306	-19.084
AF & WV op vaste activa	-53.229	-53.585
Andere bedrijfskosten	-748	-1.935
Bedrijfskosten	-88.044	-84.746
Bedrijfsresultaat	-40.219	-37.033
Financiële opbrengsten	905	2.915
Financiële kosten	-598	-3
Financieel resultaat	904	2.912
Winst verlies uit de gewone werking	-39.315	-34.121
Uitzonderlijke opbrengsten	503	49
Uitzonderlijke kosten	-1.069	0
Uitzonderlijk resultaat	-566	49
Winst Verlies	-39.881	-34.072

Balans

in duizend euro	2009	2008
Oprichtingskosten		
Immateriële vaste activa	895	1.069
Materieel vast actief	369.068	351.463
Terreinen en gebouwen	362.302	321.301
Installaties machines en uitrusting	6.136	4.726
Meubilair en rollend materieel	629	558
Activa in aanbouw en vooruitbetalingen	0	24.878
Financiële vaste activa	2.200	2.200
Vaste activa	372.162	354.732
Vorderingen op meer dan 1 jaar	2.263	2.613
Werkingsvorderingen	2.263	2.613
Overige vorderingen	0	0
Voorraden bestellingen in uitvoering	0	26
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	16.263	3.968
Handelsvorderingen	16.263	3.966
Overige vorderingen	0	2
Geldbeleggingen	60.300	55.440
Overige beleggingen		
Liquide middelen	7.690	14.109
Overlopende rekeningen van het actief	115	16
Vlottende activa	86.632	76.173
ACTIVA	458.794	
Patrimonium	566.402	566.402
Herwaarderingsmeerwaarden		
Reserves		
Overgedragen resultaat	-325.705	-285.824
Investeringsdotatie	199.478	144.940
Eigen vermogen	440.175	425.518
Voorzieningen voor risico's en kosten		
Schulden op meer dan 1 jaar		
Schulden op ten hoogste 1 jaar	18.563	5.161
Handelsschulden	15.228	3.840
Schulden m.b.t. sociale lasten	3.335	1.321

Overige schulden		
Overlopende rekeningen van het passief	54	225
Vreemd vermogen	18.620	5.386
PASSIEF	458.794	

De jaarlijkse investeringsdotatie is nog altijd ontoereikend om de jaarlijkse afschrijvingen te compenseren. Bijgevolg zal de neerwaartse trend van het gebouwenpatrimonium zich in de komende jaren blijven doorzetten.

Er is een stijging bij de vorderingen op minder dan één jaar. Deze stijging is voornamelijk het gevolg van niet ontvangen dotaties 2009. De ontvangsten werden in 2010 gerealiseerd. Terwijl de beleggingen toenemen met 4,86 miljoen euro, dalen de liquide middelen met 6,4 miljoen euro. In 2009 zijn onze financiële middelen dus afgenomen met 1,54 miljoen euro. Dit komt onder meer omdat de dotaties laattijdig gestort werden.

De enorme stijging in dotaties, subsidies, toelagen en soortgelijke vloeit voort uit de registratie in 2009 van een ordonnanceringskrediet van 62 miljoen euro. Dit ordonnanceringskrediet wordt slechts in het resultaat opgenomen a rato van de afschrijvingen waarvoor het wordt aangewend. De rest

wordt geregistreerd op de rekening 15. De enorme toename van de handelsschulden is het gevolg van een toename van het aantal facturen die de administratie einde 2009 ontving. Voor 2009 realiseert GO! centraal een tekort van 40 miljoen euro, terwijl het tekort voor 2008 34 miljoen euro bedroeg. Zowel in 2008 als 2009 is dit tekort vooral het gevolg van de afschrijvingen op gebouwen.

De kosten van diensten en diverse goederen nemen toe door de stijging van de kosten voor huur en voor de verzekering van gehuurde gebouwen. De personeelskosten stijgen onder doordat de voorziening voor het vakantiegeld is toegenomen. De afschrijvingen zijn vergeleken met 2008 licht afgenomen.

De financiële opbrengsten zijn sterk verminderd omdat de rentevoeten gedaald zijn. We verwachten dat deze trend zich in 2010 zal voortzetten.

De uitzonderlijke opbrengsten zijn gestegen omdat in het verleden onterecht geboekte afschrijvingskosten zijn rechtgezet.

Klachtenmanagement als instrument voor kwaliteitszorg

Elk van de drie bestuursniveaus in het GO! behandelt klachten van burgers volgens de klachtenbehandelingsprocedure. Maar als lerende organisatie gaat het GO! nog een stap verder. De klachten worden geïntegreerd in een klachtenmanagementsysteem en er worden lessen uit getrokken. Zo gaat de informatie voor de organisatie niet verloren. Het biedt de scholen en scholengroepen de kans om het geschonden vertrouwen te herstellen en hun dagelijkse werking te verbeteren. De centrale diensten halen er het nodige uit om de dienstverlening naar de scholen en scholengroepen te optimaliseren. Klachtenmanagement betekent voor het GO! dan ook: werken aan kwaliteit.

De centrale klachtencoördinator van het GO! ontving in 2009 92 klachten. Daarvan konden er 91 niet ten gronde op het centrale niveau worden behandeld. De meeste klachten hebben te maken met specifieke bevoegdheden van scholen en scholengroepen. De klager krijgt steeds zoveel mogelijk informatie over de redenen waarom zijn of haar klacht niet wordt behandeld en de alternatieve mogelijkheden om een klacht in te dienen. De enige klacht die echt ontvankelijk was, bleek na onderzoek niet gegrond.

Klachtenbehandeling door de scholengroepen

Op het niveau van de scholengroepen werden er 215 klachten ingediend. Daarvan werden er 148 ten gronde onderzocht. In 93 van deze onderzochte dossiers was de klacht geheel of gedeeltelijk terecht. In de meeste gevallen was er sprake van ontoereikende informatieverstrekking, een niet-correcte beslissing of onheuse bejegening. Nagenoeg alle gegronde of deels gegronde klachten werden geheel of gedeeltelijk opgelost.

Klachtenbeeld

Onvoldoende of onhandige communicatie vormt een eerste bron van veel ongenoegen (15,5%). Tellen we daar de klachten bij die te maken hebben met relationele problemen tussen leerkrachten of directeurs en ouders, dan komen we aan 20 % van het totale aantal behandelde klachten. In iets meer dan de helft van deze klachten blijkt de klager gelijk te hebben. Het valt op dat scholen veel aandacht moeten hebben

voor de communicatie die ze voeren met niet-samenwonende ouders.

Een tweede bron van ongenoegen is het pesten op school door leerlingen en de houding van de personeelsleden tegenover dit gedrag (9%). Ook hier blijkt de helft van de klachten terecht.

Een derde belangrijke categorie betreft de klachten van ouders rond orde- en tuchtmaatregelen die aan leerlingen worden opgelegd (7,4 %). Ouders krijgen in 25 % van de gevallen gelijk.

Ten slotte zijn er de klachten over financiële zaken zoals de voorschotten op de schoolfactuur en de maximumfactuur (9 %). In iets minder dan de helft van de gevallen zijn deze klachten gegrond.

Tijdig reageren is een van de belangrijkste succesfactoren. Snel op de bal spelen kan erger voorkomen. Het klachten-decreet voorziet 45 dagen om de klacht te behandelen maar klachten worden doorgaans veel sneller afgehandeld.

Lessen trekken uit klachten

Binnen het GO! zijn alle betrokkenen overtuigd van het belang en de doelstellingen van een succesvol klachtenmanagement. De behoefte van de klager om zijn klacht te kunnen uiten is het referentiepunt voor een succesvol klach-

tenmanagement. Het gaat om wederzijds vertrouwen en het opbouwen van een dialoog.

Op korte termijn zorgt klachtenmanagement ervoor dat de onvrede bij de klager wordt weggenomen en dat eventueel beschadigd vertrouwen wordt hersteld.

Minstens even belangrijk zijn de effecten op langere termijn. Uit klachten kan het GO! leren en de werking voortdurend verbeteren. Vanuit de scholengroepen worden voorstellen geformuleerd die moeten bijdragen tot een nog vlottere afhandeling van klachten en een betere communicatie met de ouders. Maar er wordt ook nagedacht over hoe klachten kunnen worden voorkomen, hoe de kwaliteit van de dienstverlening kan worden verbeterd.

De centrale en administratieve diensten ondersteunen de scholen en scholengroepen met tips en aanbevelingen over informatieverstrekking, communicatie met ouders, verslaggeving over de klachtenbehandeling,... De administratieve diensten houden rekening met wat er binnen de instellingen leeft, ze bespreken het klachtenbeeld en passen hun ondersteuning aan om de reële problemen in ons onderwijs aan te pakken.

Klachtenmanagement is een voortdurend veranderings- en leerproces. Het GO! staat dan ook steeds open voor verbetering.

Infrastructuur

Nieuwbouw en grote infrastructuurwerken

In 2009 bedroeg de vastleggingsmachtiging voor nieuwbouw en grote infrastructuurwerken 38 miljoen euro. Deze machtiging werd in haar totaliteit vastgelegd.

Daarnaast werden de volgende vastleggingen gerealiseerd:

- 7.714.512,65 euro op het krediet trekkingrechten waar scholengroepen eigen voorstellen kunnen laten realiseren op basis van eigen prioriteiten;
- 2.815.048,77 euro van de middelen die de Vlaamse Gemeenschapscommissie ter beschikking heeft gesteld als urgentiefonds voor de Brusselse scholen.

REG-middelen Vlaamse Gemeenschap

Op 13 februari 2009 besliste de Raad om de 11,6 miljoen euro van de extra machtiging die door de Vlaamse Gemeen-

schap ter beschikking werden gesteld in 2009 te besteden aan REG-investeringen. De projecten moesten dan ook thuis horen in één van de volgende vier categorieën van werken ter bevordering van het rationeel energiegebruik:

- dakvernieuwing en isolatie van daken (en van de schil van het gebouw);
- aanpassen ramen en dubbele beglazing;
- moderniseren verwarmingsinstallaties (warmwaterproductie);
- relighting
- fotovoltaïsche installaties met een piekvermogen van minder dan 10 kilowatt

De machtiging werd verdeeld onder de 28 scholengroepen op basis van de verdeelsleutel die gehanteerd wordt voor de KIW - middelen. De studie, gunning en opvolging van de werken werd in handen gegeven van de scholengroepen. De werken dienden vastgelegd en betaald te worden via het centrale niveau.

Het **GO!** onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap streeft naar maximale, gelijke onderwijskansen. Elke persoon is een unieke persoonlijkheid met specifieke interesses en ambities en moet zich intellectueel en creatief kunnen ontplooiën. Onze 700 scholen maken hier werk van voor om en bij de 300.000 leerlingen en cursisten.

Werken aan de ontwikkeling van elke persoonlijkheid, aan harmonie in diversiteit en aan verantwoordelijkheid ten aanzien van anderen is het doel waarvoor 32.000 medewerkers zich dagelijks engageren.

Het **GO!** vormt verdraagzame, respectvolle, positief kritische, mondige, verantwoordelijke, geëngageerde, creatieve, zelfstandige, sociale en leergerige persoonlijkheden.

onderwijs van de
Vlaamse Gemeenschap

